Matematyka stosowana w bioinformatyce, 2024/2025, Adrian Kania, Algebra liniowa.

- 1. Sprawdź czy wektor [3, 4, 5] jest kombinacją liniową wektorów [1, 0, 2] oraz [0, -1, 1].
- 2. Sprawdź czy wektory [1,4,3], [-1,2,-1], [0,6,4] są liniowo niezależne.
- 3. Dla jakich wartości parametru m wektory [1, 1, 1], [1, 2, 3] oraz [m, 1, 1] są liniowo niezależne.
- 4. Czy wektory [1,2] oraz [0,3] tworzą bazę przestrzeni \mathbb{R}^2 ?
- 5. Czy wektory [3,0,1], [0,1,0] oraz [0,0,5] tworzą bazę ortogonalną przestrzeni \mathbb{R}^3 ?
- 6. Wyznacz bazę podprzestrzeni \mathbb{R}^3 generowaną przez wektory [1,1,0], [2,0,3] oraz [0,-2,3]. Podaj wymiar tej podprzestrzeni.
- 7. Zaproponuj wektor v tak aby wektory [1, 2, 0], [0, 1, 1] oraz v były liniowo zależne.
- 8. Zaproponuj wektor v tak aby wektory [1,2,0], [0,1,1] oraz v były liniowo niezależne.
- 9. Sprawdź czy poniższe zbiory są popdrzestrzeniami liniowymi przestrzeni \mathbb{R}^4 .
 - (a) $V_1 = \{x \in \mathbb{R}^4 : x_2 = 0\},\$
 - (b) $V_2 = \{x \in \mathbb{R}^4 : x_2 = 3\},\$
 - (c) $V_3 = \{x \in \mathbb{R}^4 : 2x_1 + x_3 = 0\},$ (d) $V_4 = \{x \in \mathbb{R}^4 : x_1x_3 = 0\}.$
- 10. Rozważamy przestrzeń wektorowa wszystkich funkcji określonych na zbiorze [0, 1] i przyjmujących wartości w zbiorze liczb rzeczywistych R z działaniem dodawania funkcji i mnożeniem przez skalary (oznaczmy ją przez V). Czy poniższe zbiory są popdprzestrzeniami liniowymi tej przestrzeni?
 - (a) $V_1 = \{ f \in V : f(0) = 0 \},\$
 - (b) $V_2 = \{ f \in V : f(0.5) = 0.5 \},\$

 - (c) $V_3 = \{ f \in V : f(0) = f(1) \},$ (d) $V_4 = \{ f \in V : \forall x \in [0, 1] : f(x) > 0 \}.$
- 11. Jak wygladają wszystkie możliwe podprzestrzenie liniowe \mathbb{R}^2 oraz \mathbb{R}^3 ?
- 12. Sprawdź czy poniższe odwzorowania są liniowe:
 - (a) $T_1: \mathbb{R}^3 \ni (x_1, x_2, x_3) \mapsto (x_1 + 2x_2, 4x_3) \in \mathbb{R}^2$,
 - (b) $T_2: \mathbb{R}^2 \ni (x_1, x_2) \mapsto (x_1, 1) \in \mathbb{R}^2$,
 - (c) $T_3:C^\infty(\mathbb{R})\ni f\mapsto f'+2f''+3f'''\in C^\infty(\mathbb{R})$, gdzie $C^\infty(\mathbb{R})$ zbiór funkcji nieskończenie różniczkowalnych działających z \mathbb{R} w \mathbb{R} .
- 13. Zaproponuj bazę ortogonalną dla przestrzeni V rozpiętej na $\begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ -2 \end{bmatrix}$ oraz $\begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 3 \end{bmatrix}$, tzn. $V = span\{ \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ -2 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 3 \end{bmatrix} \}$.
- 14. Poniższe odwzorowania są liniowe
 - (a) $T_1: \mathbb{R}^3 \ni (x_1, x_2, x_3) \mapsto (x_1 + x_2 x_3, 4x_2 + 2x_3) \in \mathbb{R}^2$,

(b)
$$T_2: \mathbb{R}^2 \ni (x_1, x_2) \mapsto (x_2 - x_1, x_1 + x_2, -x_2) \in \mathbb{R}^3$$
.

Wyznacz bazę oraz wymiar jądra oraz bazę oraz wymiar obrazu tego przekształcenia.

- 15. Czy odwzorowania z poprzedniego zadanią są monomorfizmami, epimorfizmami, izomorfizmami?
- 16. Możenie macierzy w ogólnym przypadku nie jest przemienne (tzn. $AB \neq BA$). By się o tym przekonać, wyznacz AB oraz BA dla $A = \begin{bmatrix} -2 & 3 \\ 1 & 2 \end{bmatrix}$ oraz $B = \begin{bmatrix} 1 & -5 \\ 2 & 0 \end{bmatrix}$.
- 17. Wyznacz macierze odwozorowań liniowych (w bazach standardowych) T_1 oraz T_2 z zadania 14. Dodatkowo wyznacz macierz przekształceń $T_1 \circ T_2$ oraz $T_2 \circ T_1$.
- 18. Policz wyznaczniki dla następujących macierzy:

(a)
$$M_1 = \begin{bmatrix} -2 & 3\\ 1 & 2 \end{bmatrix}$$

(b)
$$M_2 = \begin{bmatrix} -1 & 3 & 6 \\ 2 & 2 & 5 \\ 1 & -11 & 10 \end{bmatrix}$$

(b)
$$M_2 = \begin{bmatrix} -1 & 3 & 6 \\ 2 & 2 & 5 \\ 1 & -11 & 10 \end{bmatrix}$$

(c) $M_3 = \begin{bmatrix} 0 & 4 & 2 & -1 \\ 2 & 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 3 & 0 \\ 2 & 0 & -5 & 3 \end{bmatrix}$
Wyznacz macierze odwrotn

19. Wyznacz macierze odwrotne do następujących macierzy:

(a)
$$M_1 = \begin{bmatrix} 4 & 3 \\ 3 & 2 \end{bmatrix}$$

(b)
$$M_2 = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 3 \\ 2 & 1 & 2 \\ -2 & -2 & 1 \end{bmatrix}$$

(c)
$$M_3 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 3 \end{bmatrix}$$

a następnie sprawdź, że zachodzi $AA^{-1}=A^{-1}A=I$ oraz $det(A^{-1})=(det(A^{-1}))$

20. Rozwiąż równanie
$$XA = B + C$$
, gdzie $A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$, $B = \begin{bmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 2 \\ 2 & 0 & 1 \end{bmatrix}$ oraz $C = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 2 \end{bmatrix}$.

- 21. Rozwiąż równanie AXA = B, gdzie $A = \begin{bmatrix} 2 & 3 \\ 1 & 2 \end{bmatrix}$ oraz $B = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 3 \end{bmatrix}$.
- 22. Rozwiąż równanie XA + XB = 18I, gdzie $A = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ -1 & 3 \end{bmatrix}$ oraz $B = \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 2 & 3 \end{bmatrix}$, a I to macierz identycznościowa.

2

23. Wyznacz rząd macierzy
$$M = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 2 & 1 \\ 3 & 1 & 1 & -1 \\ 5 & -1 & 5 & 1 \end{bmatrix}$$
.

24. Rozwiąż poniższe układy równań liniowych metodą eliminacji Gaussa oraz metodą Cramera.

a)
$$\begin{cases} x_1 + x_2 - x_3 = 1 \\ 2x_1 + x_2 - 2x_3 = 0, \\ x_1 - x_2 + 2x_3 = 2 \end{cases}$$

b)
$$\begin{cases} 2x_1 + 3x_2 - 4x_3 = 6 \\ -4x_1 + 2x_3 = 0, \\ 2x_2 - 2x_3 = 4 \end{cases}$$

c)
$$\begin{cases} 5x_1 - 2x_2 - x_3 = 1 \\ -2x_1 + 2x_2 - 2x_3 = 2. \\ -x_1 - 2x_2 + 5x_3 = 1 \end{cases}$$

25. W oparciu o twierdzenie Kroneckera-Capellego stwierdź czy poniższy układ równań ma rozwiązanie. Jeśli tak, rozwiąż go metodą eliminacji Gaussa.

a)
$$\begin{cases} x_1 - 2x_2 + x_3 - 4x_4 = 1 \\ x_1 + 3x_2 + 7x_3 + 2x_4 = 2. \\ x_1 - 12x_2 - 11x_3 - 16x_4 = 5 \end{cases}$$

26. Wyznacz wartości i wektory własne dla następujących macierzy.

a)
$$M_1 = \begin{bmatrix} 1 & 5 \\ 0 & 3 \end{bmatrix}$$

b)
$$M_2 = \begin{bmatrix} 1 & -1 & -1 \\ 1 & 1 & 0 \\ 3 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$
.

- 27. Wyznacz wartości i wektory własne dla $M = \begin{bmatrix} 2 & -1 & -1 \\ 3 & -2 & -3 \\ -1 & 1 & 2 \end{bmatrix}$.
- 28. Sprawdź, że spełnione jest twierdzenie Cayleya-Hamiltona dla $M = \begin{bmatrix} 1 & -10 \\ 0 & 5 \end{bmatrix}$. Na tej podstawie wyznacz M^{-1} .

3

29. Wyznacz macierze Jordana dla następujących macierzy.

a)
$$M_1 = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 1 \end{bmatrix}$$

b)
$$M_2 = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix}$$

c)
$$M_3 = \begin{bmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 2 \\ 1 & -2 & -1 \end{bmatrix}$$
.

d)
$$M_4 = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 0 & 2 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$
.

30. Wyznacz M_1^{2000}, M_2^{2000} ora
z M_4^{2000} dla macierzy z poprzedniego zadania.